



KONTROLA SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO

listwy przepięciowe

I kwartał 2020 r.



**ZAKRES TERYTORIALNY
KONTROLI**

4 wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej (Gdańsk, Rzeszów, Warszawa, Wrocław).

CEL KONTROLI

Ocena czy udostępniane na rynku listwy zasilające, listwy z filtrem przeciwprzepięciowym, w tym poprzez badania laboratoryjne, spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla sprzętu elektrycznego oraz czy zostały spełnione obowiązki wynikające z ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

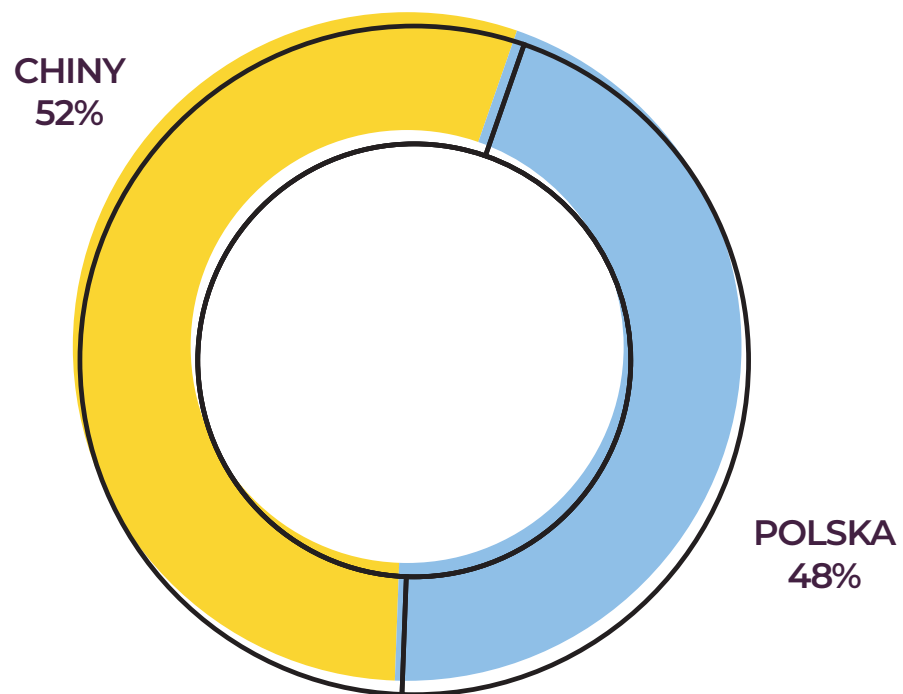
**ZAKRES PODMIOTOWY
KONTROLI**

Kontrolami objęto 17 przedsiębiorców, w tym: 15 producentów i 2 importerów.

**ZAKRES PRZEDMIOTOWY
KONTROLI**

Łącznie skontrolowano 44 wyroby. Skontrolowane produkty pochodziły tylko z dwóch krajów: Chiny i Polska.

KONTROLA SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO



**WYKRES 1. POCHODZENIE
SKONTROLOWANYCH WYROBÓW.**

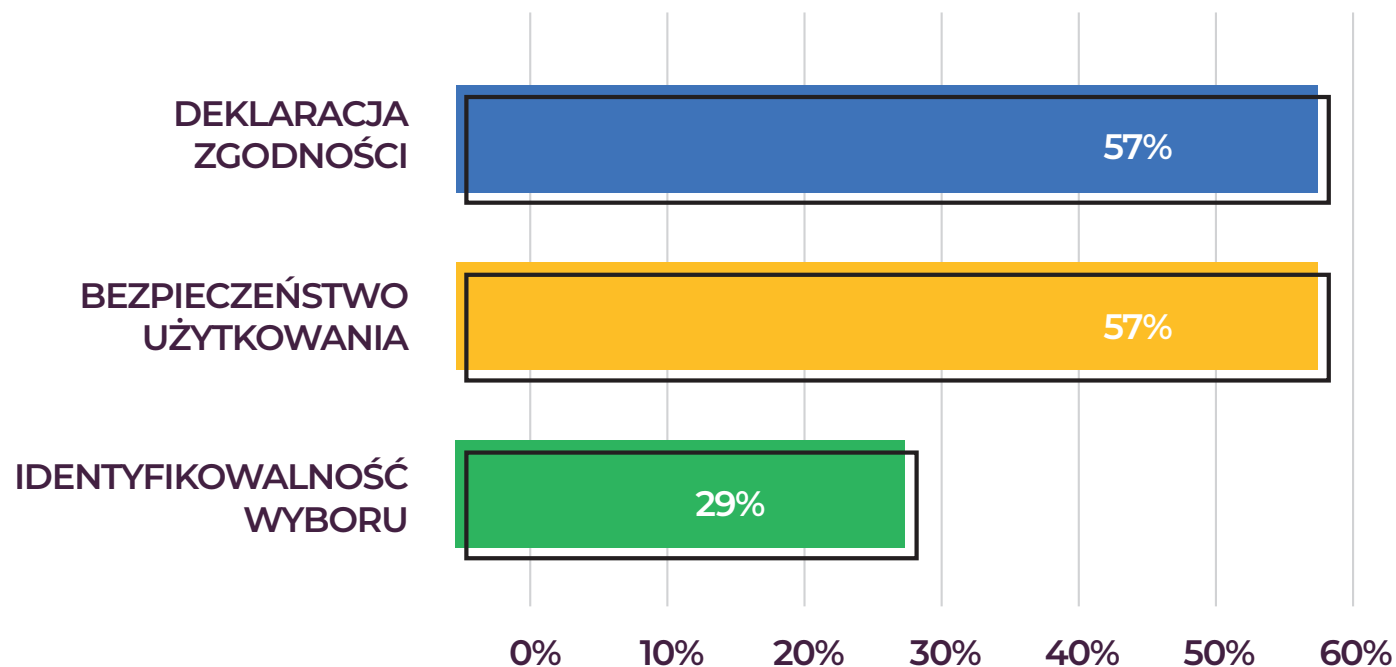
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Najwięcej objętych
kontrolą wyrobów
pochodziło
z Chin.



WYNIKI KONTROLI

Pod względem niezgodności formalnych (bez wyników badań laboratoryjnych) zakwestionowano 7 listew.



**WYKRES 2. WYSTĘPUJĄCE NIEZGODNOŚCI
W PODZIALE NA KATEGORIE**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

WYNIKI KONTROLI

listwy przepięciowe



Niezgodności formalne: pod względem niezgodności formalnych (bez wyników badań laboratoryjnych) zakwestionowano 7 listew. Zdarzały się przypadki występowania więcej niż jednej niezgodności formalnej w zakwestionowanym wyrobie. Najczęściej wykrywano następujące niezgodności formalne:

- niepełne informacje warunkujące bezpieczeństwo użytkowania urządzenia, np. nieprawidłowy symbol uziemienia na przedłużaczu przeciwprzepięciowym czy zamieszczenie symbolu klasy II izolacji, co może spowodować niewłaściwe użycie urządzenia (4 produkty).
- niepoprawnie sporządzona deklaracja zgodności, co poddaje pod wątpliwość zapewnienia producenta o poprawności przeprowadzonej procedury oceny zgodności oraz

spełnia wszystkich obowiązujących wymagań (2 produkty), bądź nieprzedstawienie organowi nadzoru rynku deklaracji zgodności przez producenta do dnia sporządzania niniejszej informacji kwartalnej (2 produkty).

- brak identyfikacji wyrobu (brak nazwy producenta lub importera, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu), co utrudnia ustalenie podmiotu odpowiedzialnego w przypadku wystąpienia wady lub wypadku oraz dochodzenie praw przez konsumentów podczas reklamacji (2 produkty).

Warto zauważyć, że wszystkie listwy zasilające posiadały prawidłowe oznakowanie CE.



BADANIA LABORATORYJNE

listwy przepięciowe

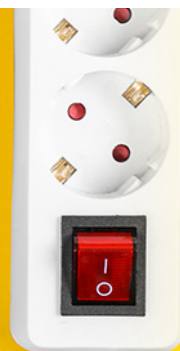
Pobrano 15 próbek produktów do badań, w tym przekazano do badań 7 wyrobów wcześniej zakwestionowanych pod względem formalnym. Łącznie do badań przekazano 9 listew produkcji krajowej i 6 pochodzących z Chin. Stwierdzono niezgodności pod kątem konstrukcyjnym w 11 na 15 badanych produktów.

Urządzenia sprawdzono z normą PN-EN 60950-1:2007+A11:2009+A1:2011+A12:2011 *Urządzenia techniki fonicznej/wizyjnej, informatycznej i telekomunikacyjnej -- Część 1: Wymagania bezpieczeństwa* oraz normą PN-IEC 60884-1-2006+A1:2009+A2:2016 *Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 1: Wymagania ogólne*. W wyniku przeprowadzonych badań, gdzie znane są wyniki badań, stwierdzono m.in. zbyt małe odstępki izolacyjne, które mogą stwarzać ryzyko porażenia prądem użytkownika, brak zabezpieczenia układowego warystora (element zabezpieczający przed zbyt wysokim napięciem), co w przypadku jego uszkodzenia może być źródłem pożaru.

DZIAŁANIA INSPEKCJI HANDLOWEJ

listwy przebiegiowe

Inspektorzy Inspekcji Handlowej wystąpili w przypadku 2 produktów zakwestionowanych pod względem formalnym, a nie zakwestionowanych pod względem konstrukcyjnym, o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych. Na dzień sporządzania informacji toczy się 11 postępowań w sprawie produktów z wadami konstrukcyjnymi.



WNIOSKI

listwy przepięciowe

Jednym z występujących problemów formalnych był brak zamieszczenia wszystkich informacji koniecznych do bezpiecznego użytkowania urządzeń, np. nieprawidłowy symbol uziemienia na przedłużaczu przeciwprzepięciowym, co może spowodować nieprawidłowe użycie sprzętu a podczas nagłego spadku napięcia, podłączony do listwy sprzęt może ulec zniszczeniu. Kolejną występującą nieprawidłowością formalną były błędy w deklaracji zgodności, za pomocą której producent deklaruje jakie wymagania spełnia jego wyrób, m.in. brak dopisku, że deklaracja zgodności wydana jest na wyłączną odpowiedzialność producenta lub brakowało podpisu osoby upoważnionej do wystawienia deklaracji zgodności.

W przypadku braku identyfikowalności wyrobu, inspektorzy najczęściej stwierdzali brak umieszczenia adresu pocztowego producenta na produkcie, co może utrudnić konsumentom reklamowanie wadliwych urządzeń a organom nadzoru rynku sprawne wycofanie wyrobów niespełniających wymagań z obrotu. Natomiast wyniki badań laboratoryjnych pokazują, że producenci stosują nieodpowiednie rozwiązania konstrukcyjne (np. nieodpowiednia izolacja), co stwarza zagrożenie porażenia użytkownika a w przypadku dłuższego użytkowania urządzenia, jego nadmierne nagrzanie, co może doprowadzić do pożaru.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

Listwy przepięciowe są bardzo powszechnie stosowane. Ich zadaniem jest ochrona sprzętu elektrycznego przed ewentualnym spadkami napięcia.

Przed rozpoczęciem użytkowania należy zapoznać się z oznaczeniami na nim, aby sprzęt był używany w sposób przewidziany przez producenta i bezpiecznie.

Ponadto na listwach zasilających, zwanych również listwami z filtrem przeciwprzepięciowym, powinny znaleźć się:

- podstawowe informacje, których znajomość i przestrzeganie są warunkiem tego, by sprzęt elektryczny był użytkowany bezpiecznie i zgodnie ze swoim przeznaczeniem, np. napięcie wejściowe urządzenia, natężenie prądu, maksymalny prąd impulsu, maksymalne obciążenie dla listwy, typ listwy oraz jeśli jest to listwa przepięciowa klasę SPD. Jeśli jest to niemożliwe, informacje powinny być umieszczone w dokumencie dołączonym do produktu.

Na urządzeniu bądź jego opakowaniu mogą Państwo znaleźć następujące symbole:



Symbol uziemienia informuje użytkownika, że listwę należy podpiąć do uziemionego gniazda. W razie wystąpienia problemu, powinien zadziałać mechanizm bezpieczeństwa, który zmniejsza ryzyko porażenia prądem.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

- IPXX – oznaczenie świadczy o ochronie produktu, np. przed pyłem, kurzem, jak i świadczy o jego odporności na wodę (w miejscu „X” znajduje się odpowiednia liczba potwierdzająca stopień takiej ochrony)
- dane adresowe producenta i importera (jeśli wyrób sprowadzono spoza terytorium Unii Europejskiej). Pozwala to łatwo zidentyfikować podmiot gospodarczy odpowiedzialny za wyrób.
- wyrób powinien być możliwy do zidentyfikowania, czyli na wyrobie powinny znajdować się: nazwa, model lub określenie typu, serii.

W razie wątpliwości czy mają Państwo do czynienia z listwą przeciwprzepięciową czy zwykłą listwą zasilającą warto prosić o pomoc sprzedawców, ponieważ nie każda listwa posiada specjalny filtr zabezpieczający, chroniący sprzęt elektryczny i elektroniczny przed ewentualnym zwarciem (nagłym spadkiem napięcia w sieci zasilającej), co może doprowadzić do przepalenia urządzenia bądź porażenia prądem użytkownika.

- prawidłowy znak CE, czyli zgodny z poniższym wzorem, który oznacza deklarację producenta, że wyrób spełnia obowiązujące wymagania techniczno-prawne:



Źródło: art. 30 i załącznik II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93.